

EGY FIATAL MUNKAVÁLLALÓ ÁLLÁSKERESÉSE TANULMÁNYAI MELLETT

„Anyám azt mondta nekem: ha beállsz katonának, tábornok lesz belőled,

ha szerzetesnek mész, a végén te leszel a pápa.

Én festőnek mentem, és Picasso lettem.”

(Pablo Picasso)

Az esettanulmány egy 21 éves fiatalról szól, aki egyetemi tanulmányai mellett keresett munkát. A leírt eset, egy pozitív kimenetelű példa, melyet szakértői elemzés követ, illetve további praktikus tanácsok segítik a tudatos álláskeresőket a bértárgyalásuk során a céljaik elérésében.

Álláskeresőként számtalan esetben felmerült bennem az a kérdés, hogy hogyan és miként kezdjem el a számomra legideálisabb betöltetlen munkahely megtalálását. Ezer és ezeregy kérdés, ami nem hagyott nyugodni. Milyen potenciális megoldást találhatnék a lehető leghamarabb? A kapcsolati tőkémből induljak ki, vagy teljesen új utakra és ismeretségekre tegyek szert? Megfogalmazódott bennem a gondolat, hogy mégis milyen lépések szerint haladjak a munkahely-keresés folyamatában. Úgy vélekedtem, elkezdem a legelején. Felkutattam számos internetes weboldalt és közösségi oldalt, ahol nagy lelkesedéssel töltöttem ki a regisztrációs lapot és iratkoztam fel a hírlevél kérésének a lehetőségére. Valamint a linkedin telefonos applikációt is segítségül vettem. Biztosnak véltem, hogy a lehető leghamarabb az állással kapcsolatos elvárásom és a leendő munkahelyem találkoznak egy közös kereszttetszeten. Az interneten megtalálható önéletrajzi minták közül én is merítettem egyet, amit külső szimpátia alapján választottam. Megkerestem magamról a közösségi oldalra legutoljára feltöltött profilképemet – amit bele is illesztettem az önéletrajzi mintámba – a kiskutyámmal együtt készült kedvenc képem volt. Sokat gondolkoztam azon, hogy miként tudnám szimplán reális tartalommal megtölteni az önéletrajzomat. Figyelembe véve az idegen nyelvi ismereteimet, a munkahelyi tapasztalataimat és az iskolai végzettségeimet. Gözerővel haladtam előre, a napokat számolva, hogy mikor és hova küldhetem el legelőször az általam megszerkesztett magyar nyelvű curriculum viate-t. Egy internetes portálon olvastam, hogy szükségem van egy motivációs levélre is, hogy eredményesebb legyek a munkahely-keresés folyamatában. Megfogalmaztam magamról, a jövőmről és a szakmában való fejlődési elképzeléseimről egy inspiráló szöveget. Sokkal magabiztosabbnak éreztem magamat a kész önéletrajzommal és a motivációs levelemmel együtt lementett fájlokkal a számítógépemen. Minden egyes kiküldött önéletrajzomról egy

listát vezettem. Milyen munkakörben, milyen időbeosztásban keresnek az aktuális betöltetlen munkára személyeket, illetve azt is feljegyeztem, hogy melyik napon küldtem el a jelentkezésemet az adott céghez. Amikor az elküldött jelentkezéseim száma meghaladta a 35-öt, pozitív várakozásaim lettek.

Kaptam három telefonhívást és egy e-mail felkeresést, hogy „önéletrajzom alapján megfelelő személy lennék, az adott munkakör betöltésére”. Az első telefonhívás kapcsán nagyon izgatott voltam. A nevemet is elfelejtettem mondani a beszélgetés megkezdése előtt. Az első felajánlott időpont lehetőségére igennel válaszoltam, remélve a szívemben legbelül, hogy én vagyok az egyetlen kiválasztott. Az idő hosszas múlása után, elérkezett a várva várt nagy napom, az állásinterjúm napja. Délelőtt 10 órára kellett érkeznem a megbeszélrt cég központjába. Az interjúztatást megelőző 20 percben már a folyosón botorkáltam az elegáns, frissen vasalt öltözetemben. Az órámon számoltam vissza a lassan múló perceket. Pár perc elteltével annak lettem szemtanúja, hogy nem csak egyedül vagyok. Másik 3 személy is arra a munkaköri hirdetésre és időpontra érkezett, mint én. Amikor beléptünk az irodába azzal a mondattal fogadtak bennünket, hogy „Köszöntenek minket, az állásinterjú első fordulóján”. Néhány gondolatot felvetett bennem ez a kijelentés, hiszen azt gondoltam, egyedül leszek az interjúztatáson, valamint milyen fordulókról informálnak minket? Pár perc elteltével és néhány kérdés feltétele után, kaptunk egy angol nyelvű tesztet, amiben a cég mivoltja és jelenlegi, aktuális projektjei voltak az elsődleges kérdések (az állás betöltésének feltétele volt az angolnyelvtudás). Az interjúztatás végén, megköszönték jelenlétünket és azzal a megállapodással engedtek utunkra, hogy 3 munkanapon belül visszajelzést küldenek arról, miként bírálták el tudásunkat és kompetenciánkat az adott munkakör betöltéséhez. Szerencsésnek éreztem magamat, amikor a második napon az e-mail fiókom sorai között megpillantottam a visszahívó levelet, amiben az szerepelt, hogy: „várnak az interjúztatás második fordulóján”. Testben és lélekben is felkészültem, a következő fordulóra. Összeszedtem gondolataimat és céljaimat összegeztem. Mérlegelést tettem a feltételezett munkahelyemmel kapcsolatban. Viszont így is rengeteg megválaszolatlan kérdéssel álltam a második forduló előtt. Vajon megkérdezik-e, hogy miért adják nekem az állást? Mit tudok nekik kínálni? Belekérdeznék az önéletrajzom tartalmába? Mi a bérigényem? Mennyire tudok azonosulni a cég arculatával? Kellő elhatározottsággal vágtam bele a második fordulóba, ahol az imént említett kérdések közül is találkoztam néhányval. Örömmel érintett, hogy felkészülten és magabiztosan érkeztem, tudván, hogy a lehető legtöbbet megtettem a sikeres eredmény kimenetelért. Kellemes meglepetésként ért, hogy itt már csak egyedül voltam jelen az interjúztató személlyel. Egy órás részletes beszélgetés után, tudatták Velem, a kezdetek óta várt mondatot, hogy: én vagyok az a személy, akit a munkakör betöltésére a legoptimálisabbnak ítélt.

Az esett szakértői szemmel:

Esetünk jól példázza a munkába állás folyamatát a kezdeti lépésektől kezdve az állás megtalálásáig. A munkakeresés megkezdése előtt, abszolút helyes döntés, gondolataink összegzése és célunk konkretizálása. A konkrét elhatározást követően az álláslehetőségek felkutatását a legtöbb csatornán érdemes megkezdni, mint ahogy azt a jelöltünk az esettanulmányban tette. Érdemes áttekinteni a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) állasközvetítő szervezete által nyújtott lehetőségeket, valamint javasolt a kapcsolati tőkénket aktivizálni, állásbörzéken részt venni, valamint figyelemmel kísérni az álláshirdetéseket. Élni

kell az internet adta lehetőségekkel (pl.: online hirdetési oldalak és social media felületek használata, munkaügyi portálok böngészése stb.), melyek használata segíti munkába állásunk folyamatát. Napjainkban az álláskereső weboldalakon történő regisztráció valamint a hozzájuk tartozó hírlevélre való feliratkozási alternatívák minden esetben hozzásegítenek a gyorsabb és eredményesebb munkához jutáshoz. Az öt kritériumnak megfelelő (lásd bővebben 3.1. fejezetet), illetve a szimpatikusabb álláshirdető portálokra, az önéletrajzokat is érdemes feltölteni, mert számos esetben a cégek a betöltendő munkaköröknek megfelelően leválogatott adatbázist vásárolnak az álláshirdető portáloktól.

Törekedni kell az önéletrajz és motivációs levél minőségi kidolgozására, hiszen a pályázáról alkotott első kép kialakulását jórészt ez befolyásolja. Különböző internetes portálokon számos minta található önéletrajz írásához (Pl.: Amerikai, Europass, Gerilla). Az álláshirdetéseket figyelmesen kell átolvasni, hogy van-e arra utalás, hogy mit vár el a leendő munkáltató, vagy a megpályázott állás alapján hozzunk döntést (pl. a leggyakrabban használt az Amerikai típusú minta, de kreatív munkakörökben ajánlatos a Gerilla típusú önéletrajz használata). Fokozott figyelmet kell fordítani a fotó kiválasztására, ügyelve arra, hogy egyedül szerepeljen a képen, profilból ábrázolva és lehetőleg letisztult, egyszínű háttérrel. A pályázati anyagot mindig néhány soros levél mellett küldje el a megadott e-mail címre. Az álláskereső időszakában a Facebookon és egyéb közösségi felületeken állítsa be a biztonsági beállításokat és csak minimális információt, fotót posztoljon ki, mert a HR szakemberek nagy valószínűséggel meg fogják nézni (van ahol már elemzőszoftver segítségével).

Ahogy a jelölt az esettanulmányba tette, javasolt listát vezetni, hogy hová nyújtotta be jelentkezéseit és lehetőség szerint tartsa magánál, hogy mindig kéznél legyen. Számítson arra, hogyha megpályázott egy állást, visszajelzést fog kapni és gyakori eset, hogy telefonon fogják először megkeresni. Telefonhívások fogadásakor mindig be kell mutatkozni és illik tudni, hogy milyen munkakörbe jelentkezett, melyik céghez és miért. Javasolt nyugodt hangvétellel, tisztán és érthetően kommunikálni. Valamint, ha a hívás nem nyugodt körülmények között éri, akkor kérhet visszahívást, őszintén elmondva, hogy jelenleg úton van, vagy túl nagy a zaj Ön körül stb.

Az első felajánlott állásinterjúztatási időpontot törekedjen elfogadni, mérlegelve a prioritási listán az esedékes munkahely fontosságát, ahogy azt az álláskereső is tette.

Amit nagyon fontos kihangsúlyozni, hogy az interjúkra mindig fel kell készülni. Érdemes az alábbi check-listát figyelembe venni:

- Információt gyűjteni, utána olvasni, hogy az adott munkakör, amire jelentkezett milyen feladatból állhat.
- Az állásinterjúra meghívott cégből felkészülni (pl.: javasolt a cég honlapján megtalálható információkat átolvasni, illetve ismerősöktől információkat gyűjteni).
- Fontos a megfelelő öltözet kiválasztása (illeszkedjen a cégkultúrához vagy a munkakör jellegéhez).
- Néhány alapvető interjúkérdésekre adandó válaszok átgondolása, mint pl.: 1. "Meséljen Magáról". 2. „Mitől alkalmas erre a munkára" 3. Miért akar ennél a cégnél dolgozni? Mit tud rólunk?" 4. "Miért hagyta el az előző munkahelyét?" 5. "Mik a legnagyobb erősségei / Mik a legnagyobb gyengeségei?" 6. "Milyen fizetési elvárásai vannak?" 7. "Hogyan kezeli a stresszhelyzeteket?"...stb.

- Járjon utána, hogy pontosan hová kell érkeznie. Található-e parkolóház a közelben, vagy esetleg, csak néhány utcással távolabb. Milyen tömegközlekedési eszközökkel közelíthető meg leggyorsabban az adott épület, ahová az állásinterjú kapcsán érkezik
- Legyen mindig pontos, javasolt az interjúztatás megbeszélt időpontja előtt legalább 10-15 perccel korábban érkezni.

További praktikus tanácsok bértárgyalás esetén:

- Munkavállalóként legyen tisztában az alapfogalmakkal, mielőtt rábólint a fizetésre (pl. jövedelem; bruttó - nettó bér; nettó bér; béren kívüli juttatás; Cafeteria, stb.).
- Várja meg, amíg a fizetés témáját a munkáltató hozza szóba. A túl korai, Ön által kezdeményezett beszélgetés a pénzről azért hiba, mert anyagiasságnak tűnteti fel Önt. Jobb, ha csak akkor kerül sor a jövedelem megbeszélésére, amikor már „eladta” magát, vagyis kíváncsi, megszerzendő személynek látja a munkáltatót.
- Készüljön fel arra, hogy a bért illetően először Önnek kell nyilatkoznia.
- Mielőtt nyilatkozik a bérigényéről, kérdezzen rá a fizetésen kívüli egyéb juttatásokra is, mint pl.: Van-e étkezési és közlekedési hozzájárulás? Van-e cafeteria (mértéke, összetevői)? Van-e 13. havi fizetés? Van-e prémium vagy jutalom? Hogyan függ a teljesítményétől a fizetése, illetve a prémiuma?
- Bérigénye megnevezésekor mondja a legmagasabb fizetést abban a sávban, amelyet a saját maga számára megfelelőnek tartana. A fizetési igényét mindig bruttó bérben fejezze ki, mivel a munkáltató bruttóban számol. (Javasolt előtte a nettó jövedelmi igényét, bruttóra átszámolni. Interneten erre számos segédprogram található.)
- Amennyiben az interjúztató rákérdez a jelenlegi bérére, Ön pedig ezt nem szeretné elárulni, hivatkozzon arra, hogy ezt a kérdést a jelenlegi munkáltatójára való tekintettel bizalmas információként kell kezelnie.
- Ha a munkáltató a vártnál lényegesen alacsonyabb összeget ajánl, udvariasan tudassa vele, hogy ez messze elmarad az Ön elképzeléseitől, és amennyiben látnak esélyt egy kompromisszumos megoldásra, egy-két napon belül visszajelez az Ön számára elfogadható minimális összegről.
- Ha bizonytalan abban, hogy elfogadja-e az ajánlatot, bátran kérjen gondolkodási időt.
- Ha próbaidőt kötnek ki, és próbaidős fizetésben állapodnak meg, kérdezzen rá, mennyi fizetést fog kapni, ha véglegesítik szerződését.
- Rendkívül elterjedt álláskeresőként...-tól,...-ig... sávban meghatározni a bérigényt. (Tanácsadók is gyakran javasolják.) Csakhogy a munkáltatók is előszeretettel választják inkább a sáv alját. A megoldás: lehetőleg egy konkrét számot adjunk meg bruttóban, azzal a kiegészítéssel: az ajánlat a tárgyalás (bónuszok, juttatások, pontos feladatkör) függvényében alkuképes.

? KÉRDÉSEK

- 1) Mennyire tudatos az álláskeresés folyamata?
- 2) Tartottam-e önvizsgálatot az álláskeresés előtt:
 - Mi az ami érdekel?
 - Mi az amiben jó vagyok?
 - Hogyan szeretek dolgozni?
 - Mi az ami nekem fontos?
- 3) Képes vagyok-e a megpályázandó munkakör és az elvárható trendek szerinti pályázati anyag megírására?
- 4) Professzionálisan felkészültem-e az állásinterjúra?
- 5) Kitől kérhetek segítséget (tanácsadó, Munkaügyi Központ, internet nyújtotta lehetőségek kiaknázása, tapasztaltabb munkavállaló, HR szakember)?